

Betreft: DoeMee-onderzoek NVRR 2022 over de ondersteuning van de volksvertegenwoordiging

Geachte leden van de gemeenteraad van Sittard-Geleen,

Jaarlijks voert de NVRR (Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers en Rekenkamercommissies) een zogeheten DoeMee-onderzoek uit, waarin een groot aantal lokale en provinciale rekenkamers en Rekenkamercommissies op initiatief en onder leiding van de NVRR gezamenlijk onderzoek naar een vraagstuk doen. De Rekenkamer Sittard-Geleen heeft hier in 2022 aan deelgenomen. Voor 2022 was het onderwerp de ondersteuning van de volksvertegenwoordiging. U bent hierover eerder geïnformeerd via onze brief d.d. 28 september 2022. Het Doe-mee onderzoek 2022 is een benchmarkonderzoek met als centrale onderzoeksvraag: **wat is de staat van de financiële ondersteuning van het volks vertegenwoordigende orgaan?**

De NVRR heeft opdracht gegeven aan het onderzoeksbureau PBLQ om het onderzoek uit te voeren. Het onderzoek is inventariserend en kwantitatief van aard en geeft een generieke inventarisatie van de Sittard-Geleense praktijk met de andere deelnemende gemeenten. Met deze brief informeren wij u over de resultaten van dit onderzoek en brengen wij u enkele punten onder de aandacht, die uit de dataverzameling voor Sittard-Geleen naar voren zijn gekomen.

Het onderzoek maakt een onderscheid in vier categorieën van ondersteuning:

- Griffie (hoofdstuk 2);
- Rekenkamer (hoofdstuk 3);
- Fractieondersteuning (hoofdstuk 4);
- (Overige) instrumenten ten behoeve van de volksvertegenwoordiging (hoofdstuk 5)

In al deze categorieën scoort Sittard-Geleen in absolute zin hoger dan gemeenten in dezelfde gemeentegrootteklasse (50.000 tot 100.000 inwoners). Dit lijkt niet meer dan logisch aangezien Sittard-Geleen (verreweg) de grootste gemeente in deze klasse is. Als de cijfers gerelateerd worden aan inwonersaantal zien we een genuanceerder beeld. De kosten van de griffie en fractieondersteuning zijn iets hoger dan gemiddeld, die van rekenkamer iets lager dan gemiddeld. De gewogen afwijking is echter in alle gevallen relatief beperkt. Bij de overige instrumenten zien we geen majeure afwijkingen, hooguit dat het aantal werkbezoeken door de Raad in Sittard-Geleen lager dan gemiddeld ligt. Tot slot valt op dat het al dan niet registreren van mondelinge raadvragen bij de deelnemende gemeenten een bijna 50/50 verdeling laat zien. Circa de helft van de deelnemende gemeenten, heeft geen registratie, de andere helft wel. Sittard-Geleen behoort tot de helft die geen registratie heeft. Registratie is iets dat naar de mening van de Rekenkamercommissie, mede gezien in het licht van de Woo, het overwegen waard is omdat het meer inzichtelijkheid kan bieden. Echter leidt het ook tot extra werk.

In algemene zin blijkt uit het onderzoek dat de aandacht voor de ondersteuning van de volksvertegenwoordiging toeneemt. In de tijd zijn de budgetten voor de griffie en de rekenkamer toegenomen en is er ook sprake van een meer gestructureerde en doelgerichte inzet van instrumenten zoals fractieondersteuning en de P&C-cyclus. Echter; directbetrokkenen menen dat de toename van de ondersteuning achterblijft bij de sterk toegenomen eisen en verwachtingen ten aanzien van de volksvertegenwoordiging.

In verschillende gemeenten en provincies herkennen griffie(r)s deze toenemende uitdagingen. Zij reageren daarop door te streven naar structurele professionalisering van de griffie, door meer (structureel) budget te vragen (en te krijgen), en door planmatig te sturen op, in overleg met de volksvertegenwoordiging overeengekomen, ambities. Ook worden meer proces- en inhoudelijke afspraken gemaakt met het college van B&W en de ambtelijke organisatie. Maar in de waan van de dag, die nu eenmaal eigen is aan de politiek, worden al deze goede voornemens geregeld doorkruist. Al met al is er nog een wereld te winnen.

Het benchmarkkarakter van dit onderzoek maakt dat wij geen conclusies en aanbevelingen hebben geformuleerd. Om die reden heeft dan ook geen bestuurlijk wederhoor plaatsgevonden. Vanwege de betrekkelijk eenvoudige opzet van dit onderzoek heeft de Rekenkamercommissie besloten u door middel van een rekenkamerbrief over dit onderzoek te informeren en het rapport zelf als bijlage aan deze brief toe te voegen.

Tot slot: door het grote aantal deelnemers (60 rekenkamers) ligt er met dit onderzoek een breed vergelijkend overzicht op hoofdlijnen. Wij hopen dat deze brief aanknopingspunten kan bieden voor toekomstige gesprekken op diverse onderdelen van ondersteuning van de volksvertegenwoordiging.